

Ανθισμένα αγκάθια

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

του Φιλάρету Ψημμένου

“Ο δρόμος – όποιον δρόμο και αν πάρεις – ξαπλώνεται ίσιος, λευκός, στολισμένος μ’ ανθισμέν’ αγκάθια. Δεν έχει τέλος ο δρόμος, και δεν βλέπεις για ποιο λόγο πρέπει να ‘χει τέλος, όταν ο ουρανός είναι τόσο γλυκός, τα στάχια τόσο πράσινα, η καταχνιά τόσο γαλατένια και τα βουνά του βάθους τόσο αχνά κι απίθανα.’

Μ. Καραγάτσης «Θεσσαλία Γ’, ο κάμπος και οι άνθρωποί του», εφημ. Καθημερινή 17-5-1938

Είχα κάνει, ένα πρωινό του Μάη, το ταξίδι από την Τσαγκαράδα στη γενέθλια πόλη, στο κέντρο του θεσσαλικού κάμπου, και όντως ο ουρανός ήταν γλυκός, τα στάχια ακόμα πράσινα, η καταχνιά γαλατένια και τα Άγραφα στο βάθος αχνά και απίθανα. Το απόγευμα, στην επιστροφή στον δρόμο από τα Γεφύρια ως τα Παλιοφάρσαλα, πρόσεξα τα αγκάθια. Στέκονταν και στις δυο μεριές του δρόμου, όρθια, ψηλά και ανθισμένα. Τα γομαράγκαθα των παιδικών μου χρόνων, γνωστά ως γαϊδουράγκαθα στην υπόλοιπη Ελλάδα. Βγήκα και τα φωτογράφισα. Είχα αποφασίσει να γράψω για αυτά στο bostanistas. Την επόμενη μέρα κατά τύχη έπεσα πάνω στο απόσπασμα του Καραγάτση, αποθησαυρισμένο από τον Θωμά

Ψύρρα στο Ημερολόγιο του 2008, «Θεσσαλία χρώμα πικρό σαν το ψωμί».

Επιστημονικά το φυτό λέγεται 'Silybum Marianum', το αγγλικό του όνομα είναι 'Milk thistle'. Είναι διετές, ακανθώδες και φθάνει σε ύψος το 1½ μέτρο. Τα φύλλα του είναι πράσινα με χαρακτηριστικά άσπρα σημάδια σαν φλέβες και τα λουλούδια του έχουν χρώμα βυσσινί. Είναι φυτό ιθαγενές της Μεσογείου και φυτρώνει σε όλη τη νότια Ευρώπη. Είναι αυτοφυές, ευδοκιμεί σε χερσότοπους αλλά και σε καλλιεργημένες εκτάσεις. Οι καρποί είναι μαύροι με σκληρό περίβλημα. Η συλλογή τους γίνεται τον Ιούνιο μετά την ωρίμανσή τους.

Οι καρποί αυτοί είναι πλούσιοι σε μια ουσία που λέγεται "σιλυμαρίνη", που βοηθά στις ασθένειες του ήπατος. Στη σύγχρονη βοτανοθεραπευτική το γαϊδουράγκαθο είναι το κύριο γιατρικό που χρησιμοποιείται στην προστασία του συκωτιού από λοιμώξεις, κατανάλωση αλκοόλ ή χημειοθεραπείες. Μπορεί να βοηθήσει στο να περιοριστούν οι βλάβες στο συκώτι αλλά και στην ανανέωση των κυττάρων του. Χρησιμοποιείται ακόμα στη θεραπεία της ηπατίτιδας, του ίκτερου και της κίρρωσης του ήπατος. Χρήση εκχυλίσματος των σπόρων σε αλκοόλ γίνεται σε Ευρωπαϊκά Κέντρα Ελέγχου Δηλητηριάσεων σαν αντίδοτο στη φαλοϊδική δηλητηρίαση απόμανιτάρια του γένους Amanita με πολύ καλά αποτελέσματα.

Το να μαζέψεις σπόρους γαϊδουράγκαθου αποδείχτηκε αρκετά δύσκολο εγχείρημα, καθώς έχει άπειρα μικρά και μεγάλα αγκάθια. Η μέθοδος που κατέληξα είναι να κόβω ολόκληρα τα "κεφάλια", να τα βάζω σε ένα τσουβάλι, να τα κοπανάω με ένα ξύλο και στον πάτο να μαζεύονται τα σπόρια. Μετά από αρκετά επίπονη διαδικασία βρέθηκα με 100 γραμμάρια σπόρους. Χρησιμοποίησα οινόπνευμα ποτοποιίας 95 βαθμών για την εκχύλιση. Το εκχύλισμα είναι έτοιμο μετά από 3 εβδομάδες. Αραιώνεται με νερό, ώστε να "πέσει" στους 50 βαθμούς. Η θεραπευτική δόση είναι 1 ml την ημέρα. Στα φαρμακεία κυκλοφορούν επίσης αρκετά σκευάσματα σιλυμαρίνης.

Αυτή είναι η διαδρομή του ταπεινού γαϊδουράγκαθου από τους ίσιους θεσσαλικούς δρόμους στα ευρωπαϊκά θεραπευτήρια. Με δεδομένο ότι οι σπόροι του στα βοτανάδικα της πρωτεύουσας κοστίζουν 350 ευρώ το κιλό, ελπίζω σύντομα να βρεθούν συμπατριώτες μας που θα το συλλέγουν συστηματικά ώστε και οι τιμές να ισορροπήσουν αλλά και εξαγωγές να γίνουν.

Προσοχή

Πάντα χρησιμοποιείτε τα βότανα υπό την επίβλεψη ενός ιατρού, κυρίως όταν παίρνετε ταυτόχρονα άλλα φάρμακα ή βότανα.

Να μην ξεπερνάτε τη συνιστώμενη δοσολογία. Σε περίπτωση που παρατηρήσετε οποιοδήποτε ασύνηθες σύμπτωμα, να σταματήσετε αμέσως τη λήψη και να

συμβουλευθείτε τον γιατρό σας.

Να τα φυλάσσετε σε δροσερό, ξηρό μέρος και προστατευμένο από το φως.

Πηγή: bostanistas.gr